

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3500 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KEPESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59 SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

Karneval herceg bucsuja

(In) Elmúlt a farsang. Hamvazó szerda bűnbánó reggelén, ezer és ezer mulatóhelyről betegszabadságra ment Karneval herceg. Egyszerre lépett ki parkettes báltermekből és szakszervezeti mulatókból, részegen, betegesen, mámorosan, mint egy halálraítelt, vérbajos roué. Száz és száz lépcsőn börtörtölt lefelé s amikor leért, még egyszer visszanezített a gomolygó porfelhőre, melyet a 'angó és shymmi kavart fel sok-sok bálozó éjszakán.

Eszébe jutott az ideai farsang, az a füledt és ijesztő forgatag, mely unott mosollyal és beteges lármáva ugrált körül a mi nagy, elesett magyar torunknak halottas ágyát. Idegen zenével, piástronra szorított mellekkel, ernyedő izmokkal, testi odaadással: így táncolt reggelig Karneval herceg, megvakult anyák és hófehér leányalmok elhervadt rongyai között.

Jaj pedg hogy' unta magát! Mennyire vágyott és mennyire készült a lélekletások szerelmes hajnalára. Szeretett volna eljárnai egy sirvavigadó, édes magyar táncot és látni egy leomló hosszú, fekete haját, szeretett volna megfürödni a szűz magnar élet tiszta és fiatal farsangi mámorában.

Karneval herceg nem teheté. Ő a divattal artott. Érezte magát az új idők változását és ő is csak úgy táncolt, ahogy a jazzband ütötte indiántáncok és keleti rängő göröcsök esetlen taktusát Eion frizurák s festékes arccal simultak hozzá és három-négy verki-nóta szakadatlanul üvöltö, rossz zenéje mellett sodortatta magát a fer-tőbe és az unalomba.

És Karneval herceg rohant az örü-leibe. Szétrugdosta a vendéglők asz-talait és táncperditett unálynokait. Azután pedig lerohant a bárók föld-alatti világába, ahol még nemrégiben a kokottok találtak éjjeli menedéket.

Anyagi kár és erkölcsi deficit: ez jellemezte 1926 Karneválját, ezt a szerencsétlen és jobb sorsra érdemes embert, aki egész lelkiességéből és minden nemzeti vonásából kivetkezett és egy *dekadens Stux ur* szíriai jelmezében fox-bluest táncolt a divat-züllött-ség álarcos báljain.

Szegény Karneval, szegény leányok, szerencsétlen fiatalok és ti, sajnálatra-méltó magyar anyák! Tudjátok-e, hogy a ti füledt és unalmas éj-szakáitok jazz-bandes ütemére a magyar élet táncolta fájdalmas halotti táncát? Érzitek e, hogy gyűrött frakotokkal, megtépázott Crepe de Chine ruháskaitokkal és testszinbe öltözött lábaitokkal egy nagy és bor-zalmas temetésre vonultatok fel és ebben a gyászos menetben a legázolt, agyonshymmizett nemzeti öntudatot kísértétek a temetőbe? Tudjátok-e ezt? Mert, ha nem tudnátok, úgy nin-csen több feltámadás és mindnyájan ott állunk abban az előszobában, mely-nek ajtaján tul Hippiá ölekeznek és borzadva kiált fel Éva:

„Ah, Sergiolus! Vajh, mi sok nemes Erzsébet társaitól volna e kebelben, Hol csak mulékony kéj után kutattál!”

És amikor ezek a szavak fölzdul-nak a mélységből, nem választjuk kü-lönb a báli közönséget, nem nézzük azt, hogy ki táncolja szépen vagy *Csu-myán* a shymmi: mi az egységes kor-szellemre utalunk, mely végigterpesz-keedik az egész társadalmon, kezdve a mágna-szoaréktól és dzsentrí-báloktól egészen a szakszervezeti mulatóigokig s amely már tanyát ütött a simongái lányok rozoga pajtáiban is...

Szomorú világ. Szomorú farsang. Lélekvirrasztó álmok bús, magyar éjszakái, ne bocsássatok többé vissza! Mert nagy utat tett meg idáig az élet. Táncolva jött nagy évszázadok útján. Csárdással kezdte és shymmivel végzi. Elindult szépen Czinka Panna és Bihari hegedűjével. Ma jazz-band verővel üti a Sonnenschein ütemét. Kéltlen, fásultan, szegényen, idegenül. Így távozik el Karneval herceg. Besüppedt mellén szorongó érzések lidércnyomása, szívében keserűség és

megutált vágyak, gyűlölt ösztönök másnapos kielégültsége.

Szép kis farsangi bucsuzkodás! Karneval herceg pedig eloldalog és minden bálteremben egy nagy-nagy porfelhőt hagy maga után: Hamvazó-szerdai intelem: „Emlékezz meg em-ber, hogy por vagy és porrá leszel!”

Ezt a porfellegét shymmi-ugrások és zenekari ütők kavarták fel a magyar éjszakában, melynek hamisan csillogó villanyfénye alatt egészen új és „diva-tos” mozdulatokkal karolták át egy-mást a párok.

El lehet mondani bátran, hiszen a bűnbánat napjai virradtak reánk. És ebben a lélekbenéző korban Szent Ágoston szavai hallatszanak:

„A lélek akkor boldog, ha átkarolja az igazságot, mikor az igazság nesztelen esendjébe, titokzatos, csengő és beszédes némaságába elmerülhet.”

Szegény Karneval hercegnek nagy lesz a penitenciája!

Schultze körül bonyolódik tovább a frankhamisítás ügye

Kihallgatások a berlini rendőrségen - Németország nem adja ki Schultze Chajim Arturt

Budapest, február 18. A frankhamisítási összeesküvés nyomán indult eljárás lassanként a befejezés felé közeledik. A vádtanács csak márciusban dönt a frankügy vádlottainak kifogásairól.

A franciák fel fogása szerint a Berlinben feltalált Schultze vallo-mása fogja meghozni az újabb for-dulatot.

Berlini jelentés szerint Schultze minden bizonyítékot elítátozott és a politikai háttérrel csak annyit akar tudni, hogy Windischgraetz a francia valuta árfolyamát akarta le-törni, hogy Franciaországban a gaz-dasági bajok miatt forradalom tör-jön ki.

Schultze Chajim Arturt a teg-napi nap folyamán és ma délelőtt a berlini büntetői rendőrségen tüzetesen kihallgatták. A hamisítványok forgalombahozásához nem volt köze. Schultze bemondása szerint, a papír sem Németországból származik. Ha Schultze bűnösségére adatok merül-nek fel, akkor a törvényes rendelkezésekhez képest nem fogják ki-szolgáltatni, hanem

Németországban folytatják le ellene az eljárást.

A franciák ma délelőtt táviratban keresték meg a párisi rendőrfőnö-kiséget, hogy hivatalosan érdeklődjék, megfelelnék-e a valóságnak a Schultze letartóztatásáról szóló hírek és ha igen, akkor a francia külügyminis-terium útján azonnal indítsák meg a kiadatási eljárást ellene.

A budapesti rendőrség szintén kérni fogja Schultze kiadatását. Ilymódon könnyen lehetséges, hogy Német-országhoz egyszerűen

két kiadatási kérelem érkezik, Franciaországtól és Magyarországtól. Berlini illetékes helyen az a fel-

fogás, hogy Schultze külföldön el-kövölt vétségeiért

nem lehet kiszolgáltatni

külföldi bíróságnak, csak Német-országban lehet őt a német törvények alapján büntetni.

Weiss német rendőrségi kiküldött tegn p este megbeszélést folytatott Doucet felügyelővel, aki beszélgetés után nagysietve Berlinbe utazott, hogy ott kihalgassa Schultzet. Ki-jelentette, hogy eddigi értesülései alapján azon a véleményen van, hogy

Schultze nem játszott nagy sze-repet a frankhamisításban,

csupán kezdetben vett részt a vál-lalkozásban és szerepe meglehetősen passzív volt.

Megjelent a frank-kakaóbomba

Budapest, február 18. MOT. A frankügyben Budapesten tartózkodó egyik rendőrtisztviselő bejelentette a főkapitányságon, hogy ma délelőtt

A zsidó sajtó munkatársai házkutatást rendeztek vitéz Vannay és Molnár lakásán

Vádszoni Weiszfeld Vilmos meg-pozózi, vitéz Vannay László és Molnár Ferenc ügyében a rendőrség új vizsgálatot kezdett.

Amikor ugyanis a rendőrség ki-küldöttjei megjelentek Gödöllőn, Van-nay lakásán, ott azt a felvilágosítást kaptak, hogy már járt ott egy fia talember, aki detektívnek adta ki magát, fényképeket és iratokat vitt el onnan. A megindított nyomozás során megállapították, hogy a ház-kutatást

Gyárfás Grósz Viktor, „Az Est” munkatársa tartotta Gödöllőn.

egy ajánlott levelet kapott, amely-hez egy, a keleti pályaudvar ruha-tárába szóló ruhatári jegy volt csa-tozva azzal, hogy a jeggyel a cso-magot, amelyben hamispénsek van-nak, kiválthatja. A bejelentés folytán a főkapitányság a csomagot a ruha-tárból elhozatta és annak felbontása után megállapítást nyert, hogy a dobozban

papírdarabok és egy csomó pa-pirhamu volt.

A doboz semmi olyan dolgot, amely-ből merényletre lehetne követke-ztetni, nem tartalmazott.

A liberális sajtó természetesen máris holmi Rassai-féle bombát or-rontott a titokzatos csomagban s tudósításaiban robbantási szakértők-kel bontatta fel a gyanús küde-ményt. A hivatalos jelentés ezeket a híreszteléseket cáfolja meg.

A frankbizottság be-fejezte tárgyalását

Budapest, febr. 18. Értesülésünk szerint a parlamenti frankbizottság ma és holnap befejezi a vizsgálá-tot és hozzá fog a jelentés meg-szerkesztéséhez. Azt hiszik, hogy a Ház a jövő hét végén megkezdheti a jelentés tárgyalását. A baloldali ellenzék hangosztatja, hogy minden egyes tagja fel fog szólalni a jelen-tés tárgyalásánál.

Hedy Löhrinc képviselő a parla-menti bizottságban történt indisz-krécio kivizsgálását befejezte. Je-lentése szerint

megtalálta a Matin közlésének eredetét

és minden valószínűség szerint mód-jában lesz pozitív javaslatokat elő-terjeszteni.

Franciák is hamisítottak ezerfrankosokat

Páris, február 18. A lapok jelen-tik Perpignanból, hogy tavaly de-cemberben ezerfrankosok hamisítása miatt Cerberében letartóztatott sse-mélyek elleni vizsgálat megállapi-totta, hogy hasonló hamis ezerfran-kos bankjegyeket néhány barcelonai pénzintézetben is találtak. Számos embert letartóztattak.

A rendőrség elhatározta, hogy a legkíméletlenebbül fellép a körüti sajtó legényei ellen, akik munkéd-sükkel

sokszor megakadályozták a nyomozás eredményét.

Megállapították azt is, hogy Mol-nár Ferenc lakásán viszont Csank (azelőtt?) Endre, „Az Est” munka-társa tartott házkutatást.

Ma délelőtt mindkét újságíró de-tek-tívek állították elő a rendőrségre. Gyárfás és Csank azzal védekeztek, hogy nem mondották magukat de-tek-tíveknek, hanem újságírói igazol-ványukat mutatták.

Essel szemben Kirchnopf László gimnáziumi tanuló, Vannay házigazdájának fia, aki Gyárfást fogadta, azt adta elő, hogy a köpcös városibundás ur olyan biztonsággal lépett fel, hogy

csak deklarációnak tarthatta, ugyanez igazolódott Csánk Endrénéél is. Mind a kettőt Györfy Al dár rendőrtanácsos elé vitték, aki magánlaksértés miatt elrendeli őrizetbevételüket.

A cseh sovíniszták és a szociáldemokraták gyűlölködő kirohanásai Magyarországra ellen

A magyar képviselők hazafias hitvallástétele a prágai parlamentben - A csehországi német pártok megértéssel nézik Magyarország szenvedéseit

Prága, február 18. A cseh képviselőház ma kezdte meg a vitát Benesnek a franküggyben tett exposéjáról. Cseh dr német szociáldemokrata a frankafférból kifolyólag a cseh sajtó szerepét ostromozta.

A cseh sajtó először úgy ment neki Magyarországnak a frankügy alkalmából, mintha kiakarta volna emelni sarkaiból, tombolását azonban egyenesen meglapults követte. Az angol sajtónak igaza volt, amikor leintette a cseh kampányt. A csehek egyenesen fegyveres beavatkozásra igattak.

A szociáldemokraták kezdettől fogva ellene voltak annak, hogy Horthy Magyarországa egy tiltórányl segítséget is kapjon.

Bethlen demokratikus igazságtalanságai közül egy sem valósult meg. A cseh kormány is büdös a Magyarországon történektért, mert nem tett semmit az ottani állapotok megváltoztatására.

Hrusovszky (cseh nemzeti szocialista) szerint Magyarország titokban fegyverkezik és csak a kisanant elleni propagandára van pénze. Szükséges, hogy a nemzetközi közvélemény egyszer már tisztán lássa, mitféle ember pl. Apponyi Albert.

Ezt az embert ártalmatlanná kell tenni

a nemzetközi fórumok előtt. (Zajos ellentmondások a magyar képviselők részéről.)

Szűllő (Magyar keresztényszocialista) kiemelte azt a képmutatást, amellyel Benes a pacifizmus kérdését kezeli. Óriási az ellentét Benes szavai között. Benes Apponyit, Bethlent és Telekyt le akarná inkriminálni a népszövetség színpadáról, mert fél a konkurrenciától.

Igazi célja Magyarország guzsbakölése

és ezt a szándékát pacifista szemforgatással leplezi. A felvidéki magyarság nevében kijelenti, hogy hiába kötne Benes Magyarországgal garancia paktumot, amíg sajtó magyar kisebbségével meg nem egyezik, addig nem lesz itt megnyugvás.

Schellich (német nemzeti) kimondott gyűlöletet állapít meg egy cseh sajtó, mint a kormányparti cseh szónokok részéről. Reakcióról, Horthy terrortól szólnak a parlamentben. Érdekes, hogy

a magyar rezsim ellen Kun Béla idejében nem tiltakoztak.

Ami a sokat emlegetett oligarchiát illeti, az Csehországban is megvan, csak hogy főnemesi címek nélkül. Szembeszáll azaz a váddal, hogy az affér szálai a németek köze vezetnek. Magyarország prokrustes ágyban fekszik és nemcsak, hogy nem tud békén maradni. Csehországnak semmi köze ahhoz, hogyan rendezkedik Magyarország, akár-e királyt és kit akar annak.

A frank affért mindenesetre lélektanilag meglehet magyarítani.

A szónoknak e kijelentésére heves összetűzés támadt a német nemzetiek és a cseh koalíciós pártok között.

Schellich szembeállítja a frankhamisítással a csehek háború alatti igazságtalanságait, amely még ma sem ért véget.

A legnagyobb hamisítás az volt, hogy Benes a békekonzferencián azt állította, hogy a nemzetiségök önként csatlakoztak a cseh államhoz.

Mutassanak egyetlen egy nemzetet vagy országot, aki ezt Benesnek aláírja.

Karlith (Erdős-Kárpátokbeli magyar nemzeti párti) minősíthetetlennek mondja a cseh sajtó modorát Magyarországra ellen.

A csehországi magyar kisebbség ma is változatlan szeretettel gondol a magyar anyaországra.

Feyerfeil német keresztény-szocialista rámutat arra a borzalmas igazságtalanságra, amelyet az emberi gonoszság Magyarországgal szemben elkövetett. Megcsonkítása árán lettek urak mások, így Csehország is. Igenis,

meg lehet érteni, hogy kétségbeesett helyzetből kétségkeesett öllelek fakadnak.

A csonkítás nem volt elég, kínzás és megalázás lett a magyar osztályrésze és mindennek tetéjébe elébe áll a jólétben élő, gondtalan cseh és demokráciáról kezd előtte bölcsekedni. Vajjon mikép volna felmérhető a felháborodás vihara, ha Magyarország megkísérelné eldörögni Csehország számára az államformát, vagy államfőt.

Benes exposéjáról szóló vitát ezután 4 órakor félbeszakították és áttértek a napirend egyéb pontjaira.

Megalakult a ker. gazdasági és szociális párt

Budapest, február 18. A keresztény nemzeti gazdasági párt és a keresztény szocialista párt ma tartotta első közös párttervezését, ahol

elfogadta a két párt egyesüléséről szóló előterjesztést.

Az új párt elnevezése keresztény gazdasági és szociális párt. A bel-

szervezeti kérdések előkészítésére a párt bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: Ernszt Sándor, Haller István, Huszár Károly és Wolff Károly.

Az értekezlet ezután a magánalkalmazottak nyugdíjvalorizációjáról szóló törvényjavaslattal foglalkozott és a párt álláspontjának kifejtésével Homonnay Tivadart bízta meg.

A mohácsi vész negyedszázados fordulója

Budapest, február 18. A Magyar Történelmi Társulat csütörtökön délután ülést tartott, amelyet az ebben az évben 400-ik évfordulójához érkezett mohácsi csata emlékének szenteltek.

A felolvasó ülésen megjelent Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója és József királyi herceg. Az ülést dr Klebelsberg Kunó gróf, a Társulat elnöke nyitotta meg. Beszéde során ezeket mondta:

Magyarország harcai a törökökkel két nagy korszakra oszlanak. Az első korszak a független Magyarország harca, a Hunyadiak és a Jagellók alatt. A Hunyadiak kora fényesebb. A Jagellók királyok közül kettő karddal a kezében esett el a csatában. Az első Ulászló Várnánál és II. Lajos Mohácsnál. Mohács határkő két korszak között.

Párhuzamokat von Klebelsberg a magyar hősiesség és a magyar politikai tényekről, Mohács, 1848. és a világháború katasztrófáival kapcsolatosan. Erőfeszítéseink után a

magyar politikai akciók nagy győzege következett.

Az 1848-i mozgalmakban az európai helyzet áttekintése és ismerete nélkül mentek bele

és bár a magyar honvédség hőiesen szolgált szembe két hatalmasság hadseregével, a kedvezőtlen kimenetel előre sejtető volt. A világháború után is ugyanez a jelenség.

Tiszát meggyilkolták s a végzetes Károlyi Mihály kormánya, majd a diktatura még mélyebbé tették azt a zűnarást, amelybe a világháború kimenetele döntött.

Ezek a kormányok az országot, hogy helyzetünk még rosszabb lett.

A mohácsi síkon egy egész nemzet, Ién királyával, főpapságával, nemességével, a biztos halálba rohant. Áldott legyen emlékezetük. Ezután Gyalokay Géza olvasta fel a mohácsi átközetről szóló értekezését.

A zsidóság Erdélyben is hátra támadja a magyarokat

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Az erdélyi községi választási harc kapcsán beszámoltunk már arról, hogy az ottani zsidóság milyen gyálasatos módon igyekszik megbontani a magyarság egységét s mindent elkövet, hogy minél kevesebb magyar embert segítsen mandátumhoz.

Ezt a hiradást ismét igazolja az aradi zsidók viselkedése. Aradon ugyanis az a helyzet, hogy ma a Magyar Párt paktumos listája győz, akkor 21 magyar kerül be az aradi városrádára, míg ha az ellenzéki lista kap többséget

csak 9 magyar — részben zsidó képviselő jut mandátumhoz.

Annak ellenére, hogy ezt a zsidók is jól tudják, most mégis „Aradváros zsidó polgárainak választási blokkja” aláírásával egy köriratot kaptak Aradváros zsidó választójától, amely egyebek között a következő kitételeit is tartalmazza:

„Aradváros összes zsidósága, mint osztatlan egység csatlakozik a demokrácia zászlaja alá sorakozó városi polgártársainak táborához, vagyis az ellenzéki listához. Továbbá, hogy „Aradváros zsidósága csak az ellenzéki blokkban tömörült listára szavazhat.”

Antiszemita zavargások Jassyban

Jassyból érkezett jelentések szerint az antiszemita egyetemi hallgatók ott tegnap nagy utcai tüntetést rendeztek, amelynek során betörték a zsidó kereskedők kirakatait, s igen sok zsidó járólót véresre vertek.

A tüntetés után a diákok a Salabajan-ban gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy teljes szolidaritást vállalnak a bukaresti egyetem hallgatóival. — A gyűlésen a kolozsvári, bukaresti és kiseni egyetemek hallgatói is képviselték magukat.

A jassyi törvényszék elnöke holnapra tüzte ki Uriceanu egyetemi hallgató bünpörének tárgyalását, aki néhány hónappal ezelőtt a törvényszék épületében négy lövést adott le Crisban kereskedőre. A jassyi hatóságok közbenjártak a törvényszék elnökénél, hogy a tárgyalás az esküdtszék áprilisi ülészakára halasszák el, mert a Jassyban összegyűlekezett kolozsvári és csernoviczi diákság a hoinapi tárgyalás a kalmával zavargásokra készül, s mindendáron megakarja akadályozni a tárgyalás megtartását.

A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés mai ülésén folytatták a mezőgazdasági népesség érdekeit szolgáló népiszkolák fejlesztéséről és fenntartásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Miután a 13. szakasz elfogadásával befejezték a részletes tárgyalást

áttértek a mentelmi ügyekre.

Több jelentéktelen ügy után Vanczák Jánost ismét kétszer kellett kiadnia a Háznak, hogy zsidó vezérei jóvoltából, mint béketűrő strohmann, a bíróság előtt feleljen a Népszava mocskos cikkeiért.

Az ülés 2 órakor véget ért.

A közkedvelt

THE JAZZ KINGS'

Keczely Béla

vezetésével szombattól (febr. 20) minden este a

HUNGÁRIA

kávéházban muzsikál

A debreceni háziezred tisztikarának hangversenye

Beérkezett értesítés szerint a 11. honvédegyalozzred tisztikara nagybányai vitéz Horthy Miklósné öfőméltósága magas védnöksége alatt álló Orsz. Erzsébet Otthon Egyesület és a debreceni Hadimúzeum javá a március 1-én este 8 órai kezdettel saját zenekarának közreműködésével, valamint országoshírű művészek bevonásával az Arany Bika dísztermében

hangversenyt rendez.

Meghívók a jövő hét folyamán fognak kézbesített. Jegyek Antalfy és Csáthynál február 25-től és a hangverseny napján este a pénztárnál válthatók. Tekintve a jótékony célt, felülfizetések elfogadtnak és hirteligen nyugtáztatnak.

A HADROÁ közgyűlése

A Hádiorokkakat, Hádívégvegyek és Hádívárak Nemzeti Szövetségének helyi csoportja február 28-án délután 3 órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést a városháza közgyűlési termében, amelyre tagjait ezúton hívja meg az *elnökség*.

Tárgysorozat:

1. Vitéz *Csécsei Nagy Imre* országos elnök üdvözlése és a közgyűlés megnyitása. 2. Ügyvezető igazgató beszámolója a csoport 1924-25 évi működéséről. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal. 4. Tisztikar és a választmányi kiegészítése. 5. Indítványok. Indítványok legalább három nappal előbb a csoport irodájába írásba adandók be.

„Csehszlovák” engedelmények a magyar nyelvhasználatra

Budapest, febr. 18. A legutóbb kiadott cseh nyelvrendelet értelmében megállapították azokat a kerületeket, amelyekben a lakosság magyar nyelven érintkezhet a hatóságokkal. Ezek között szerepel

Párkány és Komárom,

amelynek lakossága tudvalevőleg *tiszta magyar*. A rendelet szerint azokban a kerületekben, ahol a lakosságnak csak bizonyos százaléka magyar, két nyelven lesz a hivatalos elintézés. Itt a magyarok magyarul intézhetnek beadványokat a hatóságokhoz, de a hatóságok az állam és a kisebbség nyelvén válaszolnak. Ebbe a kategóriába sorolja a rendelet Pozsony, Érsekújvár és Kassa városokat.

Thawara Ray hindu fakir szombaton délután orvosi ellenőrzés mellett és az újságírók előtt eltemeteli magát.

Vasárnap a Bika dísztermében tartja előadását.

Szombaton a déli gyorsal érkezik meg Thawara, aki már délután az orvosok és újságírók rendelkezésére áll. A nyilvánosság részére vasárnap este 8 órai kezdettel tartja rendkívül érdekes fakir-előadását a Bika dísztermében. Jegyeket 20, 30, 40 és 50 ezer koronás árban előre ariszt Hégedűs és Sándor könyvkereskedése.

Miskolc debreceni mintára szervezi meg vásárpénztárát

A miskolci polgármester látogatása Debrecenben fordítanl.

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Dr. *Hodobay Miklós*, Miskolc város polgármestere és a miskolci közéleti mozgalmak vezetője csütörtökön délelőtt Debrecenbe érkezett, ahol megtekintették az itteni vásárpénztárt.

Szöllősi Ármin, a vásárpénztár vezérigazgatója részletesen ismertette a miskolci vendégek előtt a debreceni vásárpénztár teljes szervezetét, valamint a pénztár fejlődését fennállása óta.

Dr. *Hodobay Miklós* polgármester kijelentette, hogy Miskolc városa elhatározta, hogy a város külföldi kölcsönéből Miskolcra eső összeg egy részét, 3 milliárd 600 millió koronát egy teljesen modern, a vásár minden ágazatára kiterjedő vásárpénztár felállítására fogja

Nemrégiben Budapestén is voltak az ottani vásárpénztár megtekintése végett. *Hodobay* polgármester annak a nézetének adott kifejezést s ezt kérte is a vezérigazgatótól, hogy a miskolci vásárpénztár a debrecenivel bizonyos összeköttetésbe kerüljön. Ez annál is inkább lehetséges volna, mert a tapasztalatok alapján Miskolc minden valószínűség szerint a debreceni pénztár szervezőinek mintájára

fogja létesíteni vásárpénztárát, azaz a különbséggel, hogy az — mint fentebb is említettük, — nemcsak a sertésvásárra fog kiterjedni.

Ezután a miskolci vendégek udvariassági látogatást tettek dr. *Magoss György* polgármesternél és dr. *Vásáry István* főjegyzőnél s még a délután folyamán elutaztak Debrecenből.

Nagy Károly püspök halála

Az egész megszallott Erdély területén felekezeti különbség nélkül gyászol a magyarság. A legnagyobb magyar főpapok egyike, az erdélyi öntudat himnuszát oszlopa dőlt ki *Nagy Károly* református püspök elhunytával s az élethatal-kezdésben álló rabmagyarság tanácsosan gyászal veszi körül a ravatalt, amelyen a Székelyföld legigazabb, legnemesebb fiának földi porhüvelyé varja az örök nyugalmat. Mert *Nagy Károly* nemcsak az ideális értelemben vett lelkipásztor volt híveinek, aki a kétesértékű politikai szereplés helyett a belső egyházi pásztorlás és az iskolafelkészítés terén szerzett örök érdemeket a református egyház történetében, hanem izzó hazafisággal munkálkodott az elnyomott magyarság nemzeti frontjának megszilárdításában s e nemes törekvésében példás szeretettel és egyetértéssel dolgozott együtt Erdély két testvéregyházának hozzáemeltó fejével, *Majlath Gusztáv* gróf katolikus és *Ferencz József* unitárius püspökkel.

Nagy Károly püspök életének vezérlő gondolata az volt, hogy az erdélyi magyarságot egyházan keresztül

a keresztény kultúra etikai hatalmával lélekben tegye naggyá, edzetté, többletelenné.

Innen van, hogy főpásztori működésének tengelyét a felekezeti iskolák és kollégiumok sok százados multban gyökerező vallásos és kulturális munkájának biztosítását és fejlesztését tette.

Ami közelebről a református egyházat illeti, annak életében *Nagy Károly* püspöknek mind rendkívüli egyénisége, mind hatalmas munkássága feledhetetlen nyomokat fog hagyni. Mint tanár, mint szónok, mint egyházi lepszervező és mint egyházkormányzó, egyaránt ragyogó talentumot mutatott meg és maradandó emlékeket ért el.

Egyéniségének legjellemzőbb vonása a rendkívül éles és ragyogó értelmi erő, mely egyrészt félelmes kritikussá, másrészt a dolgokba és eseményekbe mélyen belátóvá tette őt. Mint tanár és tudós különbözősége a keresztényiség etikai oldalát propagálta nagy erővel és meggyőző hévvel előadásában és irodalmi munkáiban, s a legutóbbi időkhöz volt

Ravasz László mellett a református egyház legnagyobb szónoka, nemcsak gyönyörű organuma, de egyházat és nemzetet féltve szerető és könnyező ostromozó prófétái mondani-valója által is.

Életrajza

Nagy Károly Kis Borosnyon 1868 október 27-én született. Édesatyja népes családú református tanító volt. Középszkolai tanulmányait a sepsiszentgyörgyi ref. kollégiumban kezdte meg, Nagyenyeden folytatta s ugyanitt fejezte be 1890-ben az akkor még ott működő teológiai akadémián. A következő két iskolai éven át a marburgi és az utrechti egyetemeken teológiai és filozófiai tanulmányait egészítette ki. Tanulmányi utazásokat tett Hollandiában, a Rajnamentén, Svájcban, Felsőolaszországban. Teológiai magántanári vizsgálatot tett 1892-ben. Lelekipásztori pályája Brassóban indult meg, aztán 1893-ban a nagyenyedi ref. gyülekezet választotta papjává s ugyanitt teológiai tanári teendőket is végzett. 1895-ben a Kolozsvárra áthelyezett teológiára választották meg rendes tanárrá. 1908-ban egyházkerületi főjegyző lett s attól kezdve az egyházkerületi kormányzatban vett részt és hagyott maradandó nyomot hátra. Dr. *Kenessey Béla* püspök halála után, 1918 február 20-án választotta meg a rendkívüli népes egyházkerületi közgyűlés egyhangúlag püspökké.

Irodalmi művei közül *Kalvin* teológiája, *Kalvin* Ethikája, *Keresztényen* vallástán, *Bánffy Dezső* emlékezete címűeket emeljük ki a többi közül. Kiváló rögtönző volt a vitákban, gondolatok felvetésében és egyházi beszédek tartásában is.

Erdély megszallása óta lelke volt a magyar élniakarás, a magyar hazafiság és öntudat küzdelmeinek s ragyogó példáját adta, mint kell teljesíteni azt a magas szentes hivatást, amelyet egy magyar főpapnak betöltenie kell.

Betegsége, halála

Nagy Károly püspök súlyos szenvedések után mirigyrákban hunyt el. Egy év előtt támadta meg a pusztító kór, de égő lelke, tennivágyó férfiasága nem törődött a gyilkos betegséggel. Az elmúlt hónapokban

Budapestén is kezelte magát, azonban gyógyíthatatlan állapotban szállították haza Kolozsvárra, ahol fájdalmas betegségéhez az utolsó héten tüdőgyulladás is járult, amely 57 éves korában sírba vitte.

FŐISKOLA

A Szabolcs-írorsz ma, pénteken este 9 órakor a Buzás-féle vendéglő éttermében tartja negyedik táborozását. Gyülekezés háromnegyed 9 órakor.

Az Egyetemi Kör választmányi ülése. A debreceni Egyetemi Kör február 19-én, pénteken délután 5 órakor választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait ezúton is meghívja az *Elnökség*.

Pompás műsor a Templomegyesület irodalmi délutánján

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) A Debreceni Kalvinisták Templomegyesületének jótékony célu irodalmi estélyeket rendező szakosztálya a „Bokréta” íróinak közreműködésével február 21-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel

Irodalmi délutánt

rendez a kiépítendő Dóczy-leánynevelő intézet javára a ref. főgimnázium tornatermében.

Az irodalmi délután gazdag műsora a következő:

1. Megnyitó beszéd: *S. Szabó József* ref. főgimn. igazgató. 2. Gulyás József emlékezete. Irta és felolvassa: dr. *Madai Gyula* nemzetgyűlési képviselő. 3. Gulyás József költeményeiből szaval: dr. *Kovácsy Miklós*. 4. Gulyás József dalából: „Ha meghalok”. Zenéjét szerezte: *Lengyel Dezső*. Éneklő: *Csurka Lenke* urleány, a Csokonai-színház művésznője. Zongorán kíséri: *Szathmáry István*, a Csokonai-színház harnagya. 5 perc szünet.

5. a) *Baja Mihály*: „A kívándorló”, b) *Oláh Gábor*: „A fekete királyfi”. Szavalja dr. *Kovácsy Miklós*. 6. Bokréta dalok: a) *Gyökössy Endre*: „Fehér galamb”, *Zenéje Murgács Kalmántól*, b) *Baja Mihály*: „Ahogy utolszor láttalak”, c) *Baja Mihály*: „Eljősz megint”. *Zenéje Klaeskö Béától*, *Zongorakísérettel éneklő: Csurka Lenke* urleány. 7. Költeményeiből felolvas: *Baja Mihály*. 8. a) *Gyökössy Endre*: „Péter zokog”, b) *Madai Gyula*: „Hozsánna férfi”. Szavalja: dr. *Kovácsy Miklós*. 9. A föld. Előadás. Tartja: dr. *Madai Gyula* nemzetgyűlési képviselő. 10. Bokréta dalok: a) *Oláh Gábor*: „Hervadozik, hulladozik”, b) *Madai Gyula*: „Síró-rivó gerlemadár”. *Zenéjét szerezte: Lengyel Dezső*, c) *Baja Mihály*: „Galamb játszik a párjával”. *Zenéjét szerezte: Murgács Kalmán*. *Zongorakísérettel mellet éneklő: Csurka Lenke* urleány. 11. Költeményeiből felolvas: *Gyökössy Endre*, a *Patófi Tarsaság* tagja. 12. Záróbeszédet mond: *Korcz Aurélné* református leánygimnáziumi igazgató.

Műsor után a szereplők tiszteltetésére zártkörű társasvacsera lesz a Dóczyban. Az estély pontosan 6 órakor kezdődik. Szavazott helyárak: I. rendű hely 30.000, II. rendű hely 20.000, állóhely 10.000 korona.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban borbélynál, újságárúsnál követele a HAJDUFOLD - e t l l l

HIREK

1926 február 19. (Péntek)

Prot.: Szussánna. Kath.: Konrad.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban a szelek délről megélenkültek és lecsapódások is voltak kisebb mennyiségben. A hőmérséklet a keleti részekben az éjszakai fagypontra alá süllyedt. Jólát: Egyelőre esős, később erős északnyugati szelekkel, változókéony idő, hősüléssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyászterápia közötti éjszakai szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszaru (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-utca 43.) Arany Jánosi (Csapó-utca 77).

Salávy József meghalt. Budapesti közlik velünk a szomorú hírt, hogy a tiszántúli úri társadalom egyik volt népszerű, kedves alakja, okányi Salávy József ny. honvédszázados Budapesten meghalt. Az elhunyt előkelő bihari családból származott s fia volt az 1. honvédszázados hajdani híres parancsnokának, Salávy Bélának, valamint unokaöccse Salávy József miniszterelnöknek. A kiterjedt gyászoló rokonságon kívül az egész Tiszántúli úri közönsége megilletődötten gondol a régi szép debreceni élet elhalálozott rokonszenves alakjára, mert Salávy József derűs életfelfogásával, korrekt gondolkodásával, csendes humorával csak barátokat szerzett magának életében.

Az Ady Endre Irodalmi Asztaltársaság ma, pénteken délután 4 órakor az Angol Királynő Ady-szobájában összejövetelt tart. Tekintettel a tárgy fontosságára, kérelnék a tagok teljes számban megjelenni. Előnk.

A Szent Erzsébet Nőegylet szombat délutáni kultúr-előadása iránt mindenfelé nagy az érdeklődés. Különösen kiemelkedik az Egyesült Beszélgetés programból egyetlen kiváló tudós tanárának, dr. Lang Nándor érdekes művészettörténeti előadása a butorról. Minden időnek és kornak legaktuálisabb kérdése volt a lakás és ennek legfontosabb alkata a butor. A művészi számokat Székér Palika szavaltatta, dr. Walter Józsefné zongorajátéka, Kiss Béla tenorista szólóéneke és a Svetits intézeti énekkar szolgáltatják. Jegyek 10 és 5 ezer koronáért Springer Józsefnél kaphatók a főposta mellett és előadás előtt a pénztárnál.

Mikor a szeszcsempész a pénzügyörököt rágalmazza. A debreceni királyi törvényszék Serly-tanácsa csütörtökön tárgyalta Szabó Lászlóné kismarjai lakos bűnügyét. Szabó Lászlóné ugyanis a múlt év márciusában szeszcsempészésen érték. Az asszony, mikor előállították, azzal gyanúsította meg a bíróságot, hogy ha palinkát adott volna nekik, nem tartóztatták volna fel. A törvényszék felhatalmazásra üldözendő rágalmaszás vétségében mondtotta ki bűnösnek Szabó Lászlóné s ezért 550.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

Ptassynszky ballet- és Székely Mihály arcaestélyére előjegyzett jegyet a mai napon feltétlenül kérjük átvenni, mert az átnem vett jegyet holnapról kezdve elárusítjuk.

A debreceni piarista gimnázium megörökíti hősi halottainak emlékét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az alakulóban levő debreceni Piarista Diákszövetség csütörtökön délután fél 6 órai kezdettel fontos értekezletet tartott a róm. kath. gimnázium dísztermében. Ez alkalommal mintegy százán jelentek meg a piarista gimnázium volt növendékei közül. Az értekezleten megjelentek előtt

dr. Lukács József,

a piarista gimnázium nagytudományu, kiváló igazgatója vázolta rövidesen az értekezlet célját. Ezután az értekezlet Husz József igazgató személyében megválasztotta a korelnököt, aki kedves szavakkal emlékezett meg diákveiről, amelyek ezeltől éppen félszázaddal kezdődtek az intézet falai között. Sorra megnevezte kedves tanítványtársait, akikkel együtt töltötte a debreceni piarista gimnáziumban a legkedvesebb éveit.

A megemlékező szavak után azt ajánlotta az értekezletnek, hogy az előmunkalatek elvégzésére küldjenek ki egy szűkebb körű bizottságot, amelynek az lenne a célja, hogy

az intézet hősi halált halt volt tanítványainak emlékét egy műremekkel örökítsék meg.

A nemes és kegyelmes akció bővebb vázolására dr. Lukács József igazgatót kérte fel, aki a legmelegebb szavakkal emlékezett meg a piarista gimnázium hősi halált halt növendékeiről. Beszéde során többek között a következőket mondotta:

A hadirokkantak, hadiövegyek, hadilárvák február havi illetményeinek kifizetésére február hó 19., 20., 22., 23., 24. napján fog eszközöltetni. Az illetmények kifizetése 9 órától 12 óráig tart. Megbizottak csupán szabályszerű meghatalmazás alapján vehetik fel az illetményeket. Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

A hajdúböszörményi ÉME választmányi értekezlete. Az Ebredd Magyarok Egyesületének hajdúböszörményi szervezete február 21. délelőtt 11 órakor választmányi értekezletet tart Bocskay-utcai klubhelyiségében. Mivel igen fontos dolgok kerülnék megbeszélésre, dr. Csorba Antal elnök pontos megjelenésre kéri a bajtársakat.

Tűkörügyítés, kirakatok tükrözése, autók esztétikai üvegezése, Sipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon 3-56.

Bőjti idényre

mélyen leszállított árban vásárolhatja a következőket a

„Hangyá“-ban

Zöldbab — Zöldborsó — Paradicsom — Spárga — Gomba — és Halkonzerveket. — Ugyszintén: — Sardinia — Angolna — Jáme — Befőttök — Aszaltzilva — Teavaj és Csemegesajtok — Ugorka ecetes és vizes — k i m é r v e s ü v e g e k b e n k a p h a t ó.

Főzletek: Rózsa-u. és Piac—Miklós-u. sarok.

!!! Fiókiületek a város minden részében !!!

— A hit, a hazaszeretet és a tudomány, mint piarista-tradíció érvényesült mindenkor a tanításokban s ezek áldásos melegénél nőttek fel felekezeti különbség nélkül mindazok, akik dicsőséges

hősi halálukkal pecsételték meg a piarista rend hagyományos hazaszeretetének tanítását s lettek a honszeretet ragyogó példái, akiknek nemes tetteiket érdemes és szükséges is a jövő nemzedék reményességének tekintete elé állítani. Örök eszmének lángoló vértanui ontották drága véréket a hazaszeretet oltárán.

Dr. Lukács igazgató mély hatásu, gyönyörű beszéde után az értekezlet

egyhangulag elfogadta

az emlékmű felállítására vonatkozó javaslatot és Husz József javaslatára kijelölte a szűkebb körű bizottságot, amely a következő öt tagból fog állani: Husz József, dr. Lukács József, Mihalovits Jenő, dr. Schlotter Ferenc és Than Gyula.

Mindezek után dr. Schlotter Ferenc behatárolta a debreceni Piarista Diákszövetség jelentőségét és annak formai kereteit.

Az értekezlet Schlotter ismertetése után egyhangulag elhatározta, hogy

március 7 én délelőtt fél 11 órakor

a Csokonai-színházban művészi nyilvánuló, nagyarányu matiné rendez az intézet hősi halált halt diákjai emlékének egy műremekkel való megörökítésére.

Ejegyzés. Hunyady János Hajdúböszörmény város forgalmiadó kezelőségének főellenőrtiszteje eljegyezte Hajdúböszörményben Szabó Izabellát, Szabó Bálint kereskedő leányát.

500 milliót gyűjtött a MÁV. személyzete az árvízkarosultaknak. Budapesti jelentik: Az államvasutak személyzete az árvízkarosultak felségélyezésére több mint 500 millió koronát gyűjtött össze. Ebből az összegből 230 milliót az igazgatóság a kárt szenvedett vasutasoknak a segélyezésére fordította, a 270 milliót pedig a népjóléti és munkaügyi miniszteriumnak a Kereskedelmi Banknál nyitott csekk-számlájára fizette be. Erdemes megjegyezni, hogy a TEBE, a zsidó nagykapitalisták társasága csak 250 milliót juttatott erre a célra.

— Egy székely diák tragikus halála. Szomorú hírről értesülünk. Vitéz Balásházy János szigorló orvos öccse, Balásházy Zsigmond egyetemi hallgató, Kolozsváron váratlanul elhunyt. A 22 éves fiatal ember szüleinél tartózkodott már hosszabb idő óta. Az oláhok besorozták s mint „oláh“ katonát akarták elhurcolni Konstancába. Nem tudjuk milyen körülmények között, de utközben Kolozsváron szívizéhlődés következtében meghalt. A tragikus módon elhunyt székely diák hozzátartozói iránt a menekült társadalomban általános nagy részvét nyilvánul meg.

— **A Békéssy Béla Vívóklub szombati vívóversenye.** A Békéssy Béla Vívóklub február 20-án, szombaton délután 5 órakor a ref. főgimnázium tornatermében a Ferencvárosi Torna Klub jóképességű csapatával barátságos klubközi csapatversenyt rendez. A Békéssy Vívóklub csapatában indulnak dr. Májerszky Jenő, Irdányi Ferenc, Fidler István és Simon Imre. Versenyközben a klub szimpatikus vívómestere, Ferenczy Pál egyik legjobb női vívótanítványával örvivást mutat be. Helyárak: Ülőhely 20 ezer korona. Állóhely 10 ezer korona. Diákjegy 3 ezer korona.

— **A debreceni Hadimúzeum Egyesület társadalmi bizottsága** február 24-én, szerdán délután 6 órakor a város háza kistanácsstermében ülést tart, amelyre a tárgysorozat fontosságára való tekintettel, az összes tagok szíves megjelenését kéri az elnökség.

— **Karóba húzták a mostoha apjukat.** Budapesti jelentik: Tóth Károly és Tóth Gyula szepetneki földművesek elhatározták, hogy mostoha apjukat megölik, hogy minél előbb huzájuthassanak az örökséghez. Haromszor kíséreltek meg ellene merényletet, azonban sikertelenül. Egyszer a szőlőben a szó szoros értelmében karóba húzták apjukat, de ennek szivós természetét ez a borzalmas tortúra is hibirta. Végül egy este orozva támadták meg és ballacsapásokkal agyonöltötték. Tóth Károlyt mint felbujtót halálra, Tóth Gyulát pedig életfogytiglani fegyházra ítélték.

— **Rádiótanfolyam Debrecenben.** A kereskedelmügyi miniszter rendelkezése a Fémipari szakiskolában március 1-én rádiótanfolyam kezdődik amatőrök és rádióval foglalkozó iparosok és kereskedők számára. A tanfolyam hallgatói a természetani és elektrotechnikai ismeretek után alapos betekintést foghatnak nyerni a különböző rádióvevő készülékek működésébe és helyes kezelésébe. Az előadással kapcsolatos és kisebb csoportokban tartandó gyakorlatokon a hallgatók a tanultakat be is gyakorolhatják. A tanfolyam tartama 12 hét. Az előadások hetenként háromszor, az esti órákban tartatnak. Tandíj 370 ezer korona. Beiratkozni délutánonként 3-6-ig az iskola igazgatóságánál, vagy a műhelyfőnöknél lehet. (Széchenyi-ut 2.).

— **Biharnagybajom nagyközsegen** március 4 én országos- és kirakodó vásárt lesz. Szabályszerű marhalevél-vel vérszentes helyről minden állat felhajtható. *Eldőjáróság.*

A P O L L O

V I G S Z I N H Á Z

Február 19-én, 20-án, 21-én

VIG-ESTÉK

Zigotto és a néger

VIG-ESTÉK

VILÁG-ATTRAKCIÓ

Az ördög fia

VILÁG-ATTRAKCIÓ

A Templomegyesület társasvárosi előadása — a buffethes — megajánlott költeményeket papirtálcán kerjük a Dóczy-intézet dísztermébe küldeni vasárnap, február 21-én délután 9—12-ig. Bor, jardinette, kenyér, befőzött féle szintén a jelzett helyre küldendő. Tisztelettel a befűzőbizottság.

Nem kobozták el Szabó Dezső könyvét. Budapesti jelentik: Egyes lapok hírt közöltek arról, hogy Szabó Dezső „Segítség” című könyvét elkobozták. Helyes helyen felhatalmazták a Magyar Távirati Irodát annak közlésére, hogy a budapesti kir. törvényszék vizsgálóbírája az említett könyvnek lefoglalását nem rendelte el. A budapesti kir. ügyesség eziránt indítványt nem is terjesztett elő.

Rágalmazásért ellőtt gazdálkodó. Karacs László püspökiadányi gazdálkodó, rágalmazás vétségével ellőtt esztendőben a debreceni törvényszék Sely bűntető tanácsa előtt. Vitéz Bujdosó Jenő jegyző volt Püspökiadányban a lakáshivatal vezetője, aki, mint ilyen, úv. Karacs Lászlónétól egy igényét meghaladó kétszobas lakását még a kommunizmus alatt elrekvirálta. A fiatal Karacs a múlt év februárjában ügyes-bajos dolgát intézni bement Hajdusoboszlóra a főszolgabíróhoz, aki előtt eszébe jutva a kommunizmus előtt történt rekvirálás, azt a kijelentést tette vitéz Bujdosóra, hogy az főkommunista és az édesanyjától is elrekvirálta a lakást. A jegyzőnek tudomására jutott a kijelentés és feljelentette Karacsot rágalmazásért. A tegnap megtartott törvényszéki főtárgyaláson a vád bevizsgálást nyert és a bíróság büntetésnek mondva ki Karacs Lászlót felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétségében, 8 napi foghátra és 500 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint az ellített felbevezést jelentettek be s így az ügynek az ítéletkor előtt lesz folytatása.

Szivszélhűtésben meghalt egy 13 éves fiú. Nagy Julianna Darabos-utca 19. szám alatti lakos 13 éves József nevű fiát a Látóképi csárda mellett levő órház órához adta kon-dásnak. Az egészségtől duzzadó fiú szombat este anélkül, hogy bármi bejéről is panaszkodott volna, lefeküdt és gazdája másnap reggel holtan találta. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást az irányban, hogy előzőnap nem történt-e valami a fiúval. Azonban semmi gyanús körülmény nem látszott fennforogni, mire kihívták dr. Szaplanczy Gyula rendőrorvost, aki megvizsgálva a holttestet, szivszélhűtést állapított meg. Boncolás végett beszállították Nagy József holttestét a debreceni kórhozati intézetbe.

Előadás a dohánytermelés feladatáról. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a dohánytermelés fejlesztése érdekében dohánytermelési szakelőadások rendezését határozta el, melyeknek előadójául Juhász Árpád gazdasági főtanácsost, a debreceni dohánytermelési kísérleti állomás vezetőjét nyerte meg a Kamara. Juhász Árpád szakelőadását egyikét Debrecenben tartja meg és pedig február 21-én vasárnap délután 4 órakor a városi tanácstermében. A díjtalan szakelőadásra a dohánytermelő gazdaközönséget s minden érdeklődőt meghív és szívesen lát a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

Nagyarányu tervek a református egyháztársadalmi munkák központi otthonáról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Értizetekre tekinthet már vissza az az intenzív egyháztársadalmi tevékenység, amit a külföldi nagy angol, holland, német, amerikai református egyházak, valamint nagy evangélikumi felekezeti közeli mozgalmak — mint a Ker. Ifjúsági Egyesület és Ker. Diákszövetség — példája nyomán, a magyar református egyház is elkezdett.

Debrecenben is nagy arányban kezd kibontakozni ez az egyházmegelevenítő sokirányú munka. Egyre több bibliakör, egyesület, jótékony-sági és más intézmény létesül, amelyeknek fejlődő erővel duzzadó életé

impozánsabb keretet kíván az eddigienél.

A Templomegyesületnek már tekintélyes alapja van egy Kálvinház építésére, mely helyet adna az összes ilyen egyesületnek.

Szó van arról is, hogy a Kistemplomat körülvéve egyházi épületek helyén emelkednek egy hatalmas palota,

ahol helyet találnának nemcsak az összes egyháztársadalmi munkát irányító adminisztrációs hivatalok, hanem felolvasó-, társalgó-, előadó-, torna- és játéktér, könyvtár és iratterjesztés stb. céljaira szolgáló helyiségek egész sora. Innen, mint egy lüktető szívből kiáradó erő által, az eddigi után még szebb és gazdagabb élet pezsdülne a nagy református centrumban, Debrecenben.

A Templomegyesület ma esti belmissziói estélyén 6 órakor a Kollegium dísztermében e tárgyról fog

Kolozsváry Kiss László,

lelkész előadást tartani, „Kiknek építünk Kálvinházat és miért” címen. Az előadást értékes műsor egészíti ki. Balépődij nincs.

A kereskedelmi miniszternek is aggályai vannak az anyagbeszerzési központ felállítására ügyében

A miniszter megértéssel fogadta a Derecske-Berettyóújfalú-Sarkadi vasutvonal kiépítését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap számunkban röviden beszámoltunk már arról, hogy a debreceni kereskedők küldöttsége szerdán délután felkereste a kereskedelemügyi minisztert, akinek átnyújtották a debreceni Kereskedő Társulat múlt vasárnap nagygyűlésén hozott tiltakozó határozatot s egyben előszóval is kifejezték tiltakozásukat az állami anyagbeszerzési központ felállítására ellen.

A küldöttségben résztvettek: Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, Nagy József főtitkár és Werner Sándor a Kereskedő Társulat részéről; Zelinger Ede az Ipartestület, Böszörményi István a Fűszerkiskereskedők Egyesülete, Kubinyi Béla a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete képviselői és; csatlakozott a küldöttséghez dr. Rácz János nemzetgyűlési képviselő is.

Sesztina Jenő

részletesen előterjesztette a miniszter előtt azokat az okokat, melyek Debrecen kereskedelmi és ipari érdekképviseletét arra kényszerítették, hogy a vasárnap tartott kereskedő társulati nagygyűlésen egyhangulag foglaljanak állást a velük szemben olyan veszedelmesnek látszó állami anyagbeszerzési központ ellen, amelyek arra a lépésre bírták őket, hogy a legsürgősebben, küldöttségileg igyekezzenek felvilágosítást nyújtani arról, hogy a szervezendő központból

az államnak haszna nem volna, viszont a vidéki ipar és kereskedelem s ezzel az egész vidék csak karát látna.

A debreceni Kereskedelmi és Ipari Kamara érdekeltsége tudomására hozta, hogy a fűszelőberendezési kiállításra utazók részére félúti vasúti jegy váltására jogosító igazolványok megérkeztek és 10.000 koronáért kaphatók a Kamaránál délután 12—2 óráig a Kamara 5. sz. szobájában.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Meggyőző előadása után átnyújtotta a miniszternek a vasárnapi nagygyűlésen elfogadott tiltakozó határozatot.

Dr. Walkó Lajos kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a központ terve nem a miniszteriumból, hanem a

Takaréossági Bizottságból indult ki.

A küldöttséget annál nagyobb örömmel fogadja, mivel

neki is vannak aggályai a központ ellen

s át fogja vizsgálni e szempontból a tiltakozó határozatot. Nagyon jól tudja, hogy a nagy tömegben való beszerzés használatában sok tény szól a központ ellen, főleg adminisztráció, az elosztás nehézsége s az idővesztés szempontjából.

Az ügy most még előkészítés alatt van, — a miniszteriumok gyűjtik a szükséges adatokat s az 5 miniszteriuma csak körülbelül

áprilisban foglalkezik az ügygel.

Ismételten kijelenti, hogy a nagy körültekintést kívánó munkában szívesen veszi figyelembe a gyakorlati élet férfainak véleményét is.

A miniszter válasza után Sesztina Jenő felhívta a figyelmet a társulati tervbevetett nagy akciója: Derecske-Berettyóújfalú-Sarkadi felé tovább építendő vasút ügyére. Dr. Walkó Lajos e tervet is

megértéssel fogadja

s kijelentette, hogy a miniszterium is foglalkozik a szóbanforgó vidék vasúti hálójának kérdésével.

Ecsedi professzor előadása Halap pusztulásáról. Ecsedi István dr. egyetemi magántanár vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a halapi állami elemi iskolában előadást tart Debrecen multjáról, különös tekintettel Halap község történetére és pusztulására. A tudós professzor nagyérdékű előadását vetített képek kísérik.

KÖNYVESHÁZ

Egy magyar katonatiszt kalandjai a legsötétebb Afrikában. Múlt év nyarán feltűnt a közelemből jelentek meg a fővárosi napilapokban, melyekben Debreczeni Gyulánk, a keletafrikai német négerszázad parancsnokának páratlanul érdekes afrikai kalandjait ismertették. Debreczeni Gyula öt évet töltött Afrikában, tökéletesen elsajátította a négernyelvet s ennek köszönheti, hogy olyan élményekben volt része, mely kevés embernek adható meg. Debreceni, mint magyar May Károly, legérdekesebb kalandjait megírta és „Egy magyar katonatiszt kalandjai a legsötétebb Afrikában” cím alatt füzetekben kiadta. A füzetek mindegyike teljesen önálló, befejezett egész s helyes érdeklődést kelt. A füzetek eredeti fényképfelvételekkel van díszítve s érdekesség és izgalmaság tekintetében vetekszik a legérdekesebb kalandregényekkel, de egyben megismeretnek az egzotikus világ ismeretlen életét. E füzetek nemcsak a felnőttek részére szolgálnak érdekesítő olvasmány-nak, hanem az ifjúságnak is ismeretfejlesztő s páratlan érdekességű, a ponyvatermekkel szemben határozottan ellenesúlyozó olvasmányt nyújtanak. A most megjelent első füzet tartalma: Két hatalmas ellenség. A szárazság poklában. Küzdelem az óriáskigyóval. Látogatás egy asszonyasultánál. Krokodilusokaland a Rufiji folyó partján. Az egyenlőtlen küzdelem. Vadászat négerekkel vizíóra. A leopárd és az óriáskigyó harca. A füzet ára 5000 korona s minden hírlapárusítónál és könyvkereskedésben kapható. Kiadja Magyar Könyvkiadó Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 23.

SZÍNHÁZ

Műsor: Február 19-én: Alexandra, A) bérlet.

Mozgósínházak közleményei: Péntek, szombat és vasárnap Február 19., 20. és 21-én:

Apollo-mozgó
Vig-esték! A rég nem látott közkedvelt Zigottó legújabb filmje: Zigotto és a néger... a fővárost megelőzve kerül a vászonra. Mint világ-hírű burleszk komikus talán a legmegfelelőbb szerephez jut e vidám attrakcióban. Zigotto ötletes humora s a mulatságos jelenetek egész sorozata állandó nevetésben tartják a nézőt 8 felvonáson keresztül. Kisérők: Sicc, az ötletek királya és Alborak a kow-boyok között és egy Smuzolinni burleszk.

Vigasztulás-mozgó
Rudolph Valentinóval és Nita Naldival a főszerepekben Az ördög fia... Érdekesítő dráma 9 felvonásban. Argentína tarkavilágát varázsolják elénk a gyönyörű felvételek. A nők kedvence, Rudolph Valentinó kiforrott művészete teljességében pompázik e filmen. Nita Naldi kiváló alakítása szintén hozzájárult ahhoz, hogy ez igazán elsőrangú film Budapest legnagyobb filmszínházaiban óriási sikert aratott. Kisérők: Kannibálok között, burleszk 2 felv. Jön! Urániában Szombat és vasárnap: Drégely Gábor világhírű vigjátéka: A kisasszony férje.

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0.0072.70
Zürichi zárlat
Zürich, február 18.
Budapesti 0.0072.70—0.0072.70, Páris 18.90—18.92, London 25.26 1/2—25.25 1/2, New-york 519.37 1/2, 519.25, Brüsszel 28.60—28.60, Milánó 20.94 1/2—20.94 1/2, Amsterdam 208.10—208.15, Berlin 123.65—123.60, Bécs 73.05—73.05, Szófia 3.75—3.75, Prága 15.37 1/2—15.37 1/2, Varsó 70.50—70.50, Belgrád 9.12 1/2—9.12 1/2, Bukarest 227 1/2—227 1/2.
Ferencvárosi sertésvásár
A ferencvárosi sertésvásárra a felhajtás 2000 volt. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyű sertést 15.000—16.000, közepes sertést 17.000—18.000, nehéz sertést 18.500—19.000 koronáért. A vásár irányzata élénk volt.

